

050

123

4660

ІНФОРМАЦІЙНИЙ ВІДЕТЕНЬ № 3.

Комісії в справі т. зв. Нансенівських паспортів.

Подабрали дня 10 березня 1930

Нарада представників Українських Емігранційних Організацій, що об'єднує переважачу більшість української еміграції в ЧСР / біля 3.000 осіб /, 26. лютого ухвалила текст меморандуму до Ліги Націй з домаганням означувати в Нансенівських паспортах українців їх національним іменем. Окремі представники уряду ЧСР висловили згоду підтримати наші домагання в дорадчій комісії при Високому Комісарі в Женеві, яка складається з представників 13 зацікавлених держав. Ця комісія збереться літом; до того часу справа не може бути остаточно розв'язана.

Тимчасом українські емігранти в ЧСР ухляються брати Нансенівські паси, в яких національність означається як "руського походження". Переважача більшість українських емігрантів зовсім не подала заяв про видачу їм нансенівських пасів. Особи, у яких закінчився термін "пруказу", просять про його продовження до того часу, поки буде в Женеві вирішена справа в Нансенівськими паспортами. Поліційні уряди раніш однозначно продовжувати пружкази, але в наслідок клопотань перед Міністерством Внутрішніх Справ делегації, складеної з представників різних громадських організацій, тепер вже почали продовжувати пружкази на три місяці / такі випадки були в Празі й на провінції /.

Гірше стоїть справа з тими, хто хоче їхати за кордон. Тимчасових пасів чеських, як то було раніш, тепер вже не видають, так що доводиться або брати Нансенівський пас з неправильним означенням національності або чекати в'язування справи. Один український емігрант, що має опішню відіхати до Америки, взяв пас з означенням руського походження, але подав поліційному уряду, з якого одержав цей пас, заяву протесту, при чім поліційний уряд повідчив йому як конію цієї заяви, так і переклад її на англійську мову для представлення її американському консулятові.

x x x

3-го березня п. Міністр Закордонних Справ Др Бенон прийняв делегацію вислану Народою представників українських емігранських установ / М. Галаган, проф. Хр. Швець, проф. А. Яковлів /, які подали йому меморандум в справі Нансенівських пасів. П. Міністр приобіцяв, що українські емігранти в Чехословаччині не будуть примушувати брати Нансенівські паси. Після коротких пояснень, чого домагається українська еміграція, п. Міністр обіцяв взяти інформацій, а потім знову викликати делегацію або дати відповідь на письмі.

Можна сподіватись, що в Чехословаччині справа з правильним означенням національної приналежності українських емігрантів в паспортах буде вирішена позитивно, але поки що в тім розумінні, що будуть далі продовжуватись "прукази" і видаватись "ватічні" паси поруч з Нансенівськими.

x x x

Як негативне яшче слід відмітити, що представник Ліги Націй в Празі / Др. Гессе / дістає інструкцій з Женеви видати допомогу лише тим емігрантам, що уникнуть Нансенівськими паспортами / де означення походження руське /.

x x x

Комісія, обрана персоналом Подабрадської Академії, где листування з емігранційними установами в Польщі, Румунії, Болгарії, Сербії, Франції, Бельгії та Швайцарії, щоб поінформуватись про стан справ в тих країнах та досягти спільного поступогання.

Необхідно, щоб аналогічна акція була розпочата у тих держагах, де перебуває українська еміграція в більшій кількості, необхідні енергійні виступи української еміграції перед відповідними урядами і перед Лігою Націй. Інстугання для комісії адресувати: Prof. B. Martos, Poděbrady, Hotel Central Ceskoslovensko.

ГОЛОВА КОМІСІЇ ПРОФ. В. МАРТОС. ЗА СЕКРЕТАРЯ АСИСТ. Г. ДЕНИСЕНКО.